

Souborn:

Název práce: Poruchy stability u pacientů s hereditární motorickou a senzitivní neuropatií

Cíl práce: Objektivizovat efekt cílené fyzioterapie na stabilitu pacientů s chorobou Charcot-Marie-Tooth (CMT).

Soubor pacientů: 41 pacientů s elektromyograficky potvrzenou diagnózou CMT. 15 pacientů docházelo na rehabilitaci ambulantně, 13 pacientů absolvovalo rehabilitaci za hospitalizace a 13 pacientů kontrolní skupiny po sledovanou dobu žádnou rehabilitaci neprodělalo.

Metodika: Při vstupním vyšetření byl stanoven stupeň choroby na CMTNS škále, byl proveden testu chůze na 10 m a vyšetření 5 testů stability na přístroji Balance Master®. Cílená fyzioterapie zahrnovala mobilizační a relaxační techniky dolních končetin podle Lewita, aktivací stabilizačního systému páteře podle Koláře, nácvik balančních strategií a zvyšování limitů stability a trénink tělesného schématu se zaměřením na DK. Kontrolní vyšetření zahrnovalo vyšetření testu chůze na 10 m a 5 testů stability na přístroji Balance Master® a bylo provedeno v den ukončení fyzioterapie, která trvala 3 týdny u hospitalizovaných a 6 týdnů u ambulantních pacientů. Druhé kontrolní měření bylo provedeno s odstupem dalších 3 měsíců. Po dobu těchto 3 měsíců měli pacienti cvičit doma dle určeného protokolu aspoň 3x týdně. Subjektivní vliv rehabilitace pacienti hodnotili prostřednictvím anonymního dotazníku. Pacienti zařazení do kontrolní skupiny nebyli podrobena žádné rehabilitační intervenci a byli vyšetřeni stejným způsobem jako pacienti rehabilitovaní. Druhé vyšetření bylo v kontrolní skupině provedeno s odstupem 2 měsíců a třetí s odstupem 5 měsíců od prvního.

Výsledky: Prokázali jsme pozitivní vliv cílené fyzioterapie na stabilitu a lokomoci pacientů s chorobou CMT. Po ukončení fyzioterapie jsme ve skupině všech rehabilitovaných pacientů zjistili signifikantní zlepšení ve 20 z 28 sledovaných parametrů stability, statisticky významné zlepšení bylo prokázáno i v testu chůze na 10 m. V žádném ze sledovaných parametrů jsme nezjistili statisticky významné zhoršení. Efektivnější než ambulantní byla rehabilitace za hospitalizace. Autoterapie měla na stabilitu a lokomoci pacientů s CMT pozitivní vliv, ale menší než cílená individuální fyzioterapie. Po tříměsíční autoterapii přetrvávalo zlepšení ve 12 parametrech stability a v testu chůze na 10 m. Subjektivně hodnotilo náš rehabilitační koncept pozitivně 24 z 28 rehabilitovaných pacientů. 26 pacientů po ukončení fyzioterapie konstatuje zlepšení alespoň 1 příznaku CMT. V kontrolní skupině v průběhu sledovaných 5 měsíců došlo ke statisticky významnému zhoršení ve 2 a zlepšení v 6 parametrech stability. V testu chůze na 10 m jsme signifikantní

změny nezaznamenali. Při porovnání skupiny více a méně postižených pacientů dle CMTNS jsme zjistili signifikantně lepší výsledky ve skupině I (tj. skupina méně postižených pacientů, 1-10 CMTNS bodů) oproti skupině II (více postižení pacientů, 11-21 CMTNS bodů) ve 4 z 5 testů stability a v testu chůze na 10 m. Test přechodu přes schody s CMTNS klasifikací nekoreloval.

Závěr: Potvrdili jsme pozitivní efekt cílené fyzioterapie na stabilitu pacientů s CMT.

Clíčová slova: Choroba Charcot-Marie-Tooth, posturální stabilita, posturografie, rehabilitace, individuální fyzioterapie.